BIDRAG TILL SKANDINAVIENS FJÄRILSFAUNA

AF

K. FR. THEDENIUS.

Ända intill senare tider var Linnés Fauna Suecica, ed. II. af år 1761, den enda vägledning, som fans i vårt land, till kännedomen om de svenska fjärilarne och deras utbredning. En hjälpreda i detta hänseende egde man visserligen i Riksmusei entomologiska afdelning, hvilken genom intendenternas outtröttliga nit innehöll, så vidt möjligt var, en fullständig och systematiskt ordnad samling af Sveriges Lepidoptera, men denna samling kunde naturligtvis vara tillgänglig endast för den, som vistades i hufvudstaden. Wallengrens arbeten öfver Skandinaviens fjärilar hafva derför fylt ett länge och djupt kändt behof, och hans skrifter hafva ganska säkert i hög grad bidragit till att öka hågen för fjärilarnes eftersökande och studerande.

Men hvad som skrefs i går är redan i dag gammalt eller ofullständigt inom naturvetenskapernas rike. Det behöfver fullständigas. Här, såsom alltid, *finner* den, som *söker*. De snabba och försigtiga fjärilarne äro just icke lätta att fånga, men »trägen vinner». Deras ungdomar, larverna, döljas ofta af en »skyddande likhet». Detta oaktadt finner man nästan hvarje dag, som man egnar Fauna sin tjänst, något intressant i fjärilsväg. Hon belönar alltid frikostigt den trogne och nitiske tjenaren.

Med afseende på fjärilarnes geografiska utbredning kan man nu gå ut från de uppgifter, som äro meddelade i Wallengrens arbeten. Vi hafva endast att göra tillägg och möjligen behöfliga rättelser. Sådana skola inregistreras, — ett lämpligt göromål för en samlande entomolog. Det är alltid af intresse att få kännedom om hvad vårt land kan frambringa. Vi hafva mycket att söka och finna, och det finnes väl knapt någon angenämare

sysselsättning, än att se efter om icke något nytt eller förr hos oss okändt skulle kunna påträffas. Själ och kropp stärkas af sådant arbete.

Det mesta af min tid har, såsom vederbort, varit upptaget af »kampen för tillvaron»; men lyckan har gifvit mig många från sådant arbete lediga stunder. Då har jag gerna och mycket vandrat i Floras och Faunas lustgårdar, der helsans källor äro belägna, och deraf har jag alltid befunnit mig väl.

Det har sålunda varit min fröjd att, när tillfälle gifvits, snoka bland buskar och örter och äfven på träden efter larver; att föda upp dem och afvakta deras utkläckning; att söka på ängar, i lundar, kärr och skogar, på skär och holmar efter flygande och sittande fjärilar; att spana i trädgårdar och parker efter de ljusskygga arterna, sedan solen gått ned, och att på morgonen söka nattens svärmande barn hvilande på plank och väggar. Sålunda har jag funnit ganska många fjärilar dels på förut obekanta lokaler och dels helt och hållet nya för vårt land. Dessa Faunas små premier vill jag nu meddela den Entomologiska Tidskriftens läsare. Om flere ville arbeta i samma riktning, så kunde härigenom åstadkommas en »folkräkning», kanske icke mindre lärorik och nyttig, än den för menniskor påbjudna. Länge torde det dock dröja, innan vi få reda på vårt lands alla bebyggare, om det ens någonsin kan ske fullständigt.

NYA ELLER MINDRE KÄNDA FYNDORTER FÖR FJÄRILAR.

Coenonympha Arcania L. är icke sällsynt i Upland, äfven i provinsens norra del, t. ex. Wessland.

C. Hero L. är ganska allmän i Broby socken i norra Skåne, i synnerhet på norra och vestra sidan af kyrkobyn.

Pararga Egeria var. Egerides Staud. förekommer i östra delen af Upland och Södermanland; i Gefle-trakten har jag ock funnit den.

Limenitis Populi L. finnes på många ställen vid Stockholm; äfven funnen vid Gefle (R. Hartman), Motala och nära Lyckeby i Bleking.

Melitæa Aurinia Rott (= **Artemis** W. V.) förekom talrikt 1874 på en nyodling vid Öfverboda i Elfkarleby socken i Upland.

M. Cinxia L. (= **Delia** W. V.) är i närheten af Karlskrona den *allmännaste* af de gulbrokiga dagfjärilarne.

Vanessa polychloros L. är allmän på Öland.

V. Io L. är mycket allmän i Södermanland.

Colias Edusa Fabr. är funnen vid Wisby (G. Eisen) och i Torstuna socken i Upland (Chr. Aurivillius).

Leucophasia Sinapis L. Larven träffas ofta på Reseda odorata i Stockholms trädgårdar.

Doritis Mnemosyne L. finnes på öar i Östhammars skärgård, t. ex. på Fageröн.

Polyommatus Amphidamas Esp. (= **Helle** W. V.) är icke sällsynt i Herjeådalens subalpinska trakter.

Cupido Alexis Scop. (= **Agestis** W. V.) träffas ymnigt på Klinteberget nära Klintehamn på Gotland.

C. Arion L. är icke sällsynt på kanalbankarne vid Motala.

Hamearis Lucina L. är påträffad vid Fulltofta (Wallengren) och Stehag i Skåne (Hamnström), Isgärde på Öland (Lampa) och vid Strengnäs.

(Forts.)

OM INSEKTFÅNGST OMBORD PÅ FARTYG FRÅN FRÄMMANDE LAND

AF

H. J. Ekeberg.

Under mina yngre år försummade jag sällan något tillfälle, då segelfartyg anländt till Göteborg från utländsk hamn, — synnerligast om fartyget besökt något tropiskt land, — för att i entomologiskt intresse undersöka det samma. Jag sökte då i alla undangömda vinklar och vrår, bland lasten, i skåp och andra gömmor, och i den ofta rikliga mängd affall, som vid fartygets rengöring efter lastens lossande hopsopades, och erhöll då icke sällan ett oväntadt rikt utbyte. På detta sätt har jag ofta i stort antal påträffat äfven sällsyntare svenska skalbaggar, bland dem skogsinvånare, hvilka antagligen följt med fartygets trälast ut från Sverige, i varmare klimat hastigt förökat sig och sedermera med fartyget återvändt till hemlandet. Många af de funna insekterna äro verkliga kosmopoliter, hvilka kunna trifvas under högst olika temperaturförhållanden och hvilka tillika ofta äro allätare, så att de icke äro så synnerligen noga med kosthållet, utan taga för sig hvad som finnes att få. Så till exempel kan